

MAKSU- JA TOLLIAMET

Erisoodustused

Sisukord

Küsimused ja vastused	3
------------------------------------	----------

Küsimused ja vastused

ERISOODUSTUSTE KÜSIMUSED JA VASTUSED

1. Kas töötaja auto soodushinnaga või tasuta parkimine töökoha juures on erisoodustus?

Kui töötaja saab töökoha juures parklas või parkimismajas sõiduauto parkida tasuta või soodushinnaga, siis on maksustamisel oluline välja selgitada, kas hüve (tasuta või soodushinnaga parkimine) annab tööandja või iseseisev kolmas isik. Kui hüve annab tööandja, siis on tegemist erisoodustusega, kui hüve annab aga kolmas isik, siis ei ole tegemist erisoodustusega.

Näiteks kui töötaja saab sõiduauto soodushinnaga parkida büroohoone, parkla või parkimismaja omaniku hinnapoliitikast tulenevalt, siis ei ole hüve andjaks tööandja ning tal ei teki erisoodustuselt maksukohustust. Seda ka juhul, kui parkimiskohtade jagamine ja teenuse eest tasumine toimub tööandja kaudu.

Kui aga töötaja sõiduauto tasuta või soodushinnaga parkimise kulu kannab tööandja, siis on ka hüve andjaks tööandja ning tal tekib erisoodustuselt maksukohustust.

2. Kas lillede soetamine tööruumide kaunistamiseks loetakse erisoodustuseks?

Kui lõikelilli/lillepotti on kasutatud kontoriruumi kaunistamiseks, ei saa olla tegemist erisoodustusega. Üldjuhul ei loeta kontoriruumide töökeskkonnale tehtud mõistlikke ja tavapäraseid kulutusi ka ettevõtlusega mitteseotud kuludeks.

3. Kas töötajale kingitud lilled on erisoodustus?

Tulumaksuseaduse § 48 lõige 4 sätestab erisoodustuse mõiste, mille kohaselt on erisoodustuseks igasugune kaup, teenus, loonustasu või rahaliselt hinnatav soodustus, mida antakse töötajale seoses töö- või teenistussuhtega, juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmeks olekuga või pikaajalise lepingulise suhtega, olenemata erisoodustuse andmise ajast.

Lillede kinkimisel peab tööandja hindama, kas tegemist on töötaja jaoks rahaliselt hinnatava hüvega või mitte. Kui tegemist on rahaliselt hinnatava hüvega, on see erisoodustus. Kui aga rahaliselt hinnatavat hüve ei teki, ei ole ka erisoodustust. Näiteks lõikelillede saamine ei ole töötaja jaoks üldjuhul rahaliselt hinnatav hüve. Samas võib aga nt suure potilille kinkimine olla töötaja jaoks rahaliselt hinnatav, kui töötaja kasutab potilille edaspidi nt oma kodus sisustuselemendina.

4. Ettevõtte maksab alaealisele toetust/elatisraha kuni tema täisealiseks saamiseni. Alaealise ema oli kuni surmani ettevõtte töötaja. Tööandja maksab toetust surnud töötaja lesele, lastele vm perekonnaliikmele. Kas tegemist on erisoodustuse või annetusega?

Füüsilisele isikule makstavaid toetusi, olenemata sellest, millisel eesmärgil nad on makstud, käsitletakse **tulumaksuseaduse § 12** tähenduses isiku tuluna ja üldjuhul kuulub tulumaks kinnipidamisele toetuse

väljamaksja juures. Küsimuses esitatud isikutele makstavaid toetusi sotsiaalmaksuga ei maksustata, sest saajal puudub töösuhe.

Füüsilisele isikule tehtud sularaha väljamakseid üldjuhul **tulumaksuseaduse § 48** tähenduses erisoodustusena ei käsitleta.

Erisoodustuseks loetakse väljamakseid, mis on tehtud üle rahandusministri või Vabariigi Valitsuse määrustest kehtestatud piirnormide. Samuti on erisoodustus see, kui tööandja on loobunud töötajalt rahalise nõude, nt antud laenu, sissenõudmisest vmt.

5. Äriühing rendib üheks kuuks korteri oma juhatuse liikmele. Ta peab kinni rendile andja renditulust tulumaksu ja maksab erisoodustuse tema poolt tasutud rendilt. Kuid äriühing peab tasuma rendile andjale ka tagatisraha, mis rendile andja poolt äriühingule tagastatakse kui korter vabastatakse. Kas ja kuidas maksustatakse tagatisraha?

Tagatisraha andmisel äriühingul maksukohustust ei ole. Tagatisraha võtab rendile andja võimalike kulude katteks, mida rentnik võib talle tekitada, näiteks ei maksa ära kommunaalmakseid korteris elatud aja eest, rikub korterit nii, et see vajab peale seda remonti vms. Kas tagatisraha maksustatakse või mitte, selgub pärast rendilepingu lõppemist. Kui rendile andja tagastab äriühingule tagatisraha, siis ei järgne maksukohustust. Kui juhatuse liige lahkub korterist ilma kommunaalmakseid tasumata ja tagatisraha läheb nende kulude katteks, muutub tagatisraha erisoodustuseks selles kuus, millal rendile andja pidi selle tagastama.

Seega, kui rendileandja ei tagasta tagatisrahana antud summat või tagastab selle osaliselt, tuleb vaadata igat konkreetset juhtumit eraldi. Äriühing peab välja selgitama põhjuse, miks tagatisraha ei tagastata ja vastavalt sellele toimub ka maksustamine, st lähtuvalt majanduslikust sisust.

6. Kas maksustamisel on vahet, kui kulutus tehakse firma omanikule (aktsionär, osanik vms) või kui firma omanik on ka selle firma juhtimis- või kontrollorgani liige või töötaja?

Äriühingu omaniku tulu on dividend ja siinkohal ei ole maksustamisel vahet, kas ta on või ei ole samal ajal ka selle äriühingu juhtimis- või kontrollorgani liige või töötaja.

Muude füüsilisele isikule tehtud kulude osas on oluline, milline on juriidilise isiku ja füüsilise isiku vaheline seos ning maksustamisel lähtutakse sellest.

Kui äriühingu omanik on samal ajal ka **tulumaksuseaduse § 48 lõikes 3** loetletud isik (töölepingu alusel töötav isik, juhtimis- või kontrollorgani liige, füüsiline isik, kes müüb tööandjale kaupu pikema aja jooksul kui kuus kuud ja töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel töötav või teenust osutav füüsiline isik), siis tuleb maksustamisel lähtuda eelkõige sellest.

Näiteks kui äriühingu omanikule, kes on samal ajal ka juhatuse liige, tehti juubeli puhul kingitus, siis maksustatakse kingitus tulumaksuseaduse § 48 alusel. Kui äriühingu omanikule, kes ei ole § 48 lõikes 3 nimetatud isik tehti juubeli puhul kingitus, siis maksustatakse kingitus **tulumaksuseaduse § 49** alusel.

7. Firma A juht käis lõunat söömas ja arutamas koostöövõimalusi firma B juhiga. Samas on firma B juht

firma A töötaja abikaasa. Kas toitlustusarvet käsitleda kui erisoodustust või vastuvõtukulu?

Tulumaksuseaduse § 48 lõike 6 kohaselt loetakse erisoodustuseks ka soodustused, mida tööandja annab sama paragrahvi lõikes 3 nimetatud töötaja (vt punktis 1 nimetatud isikud) abikaasale, vanemale või lapsele. Äriühingu A juhi toitlustuskulu loetakse igal juhul erisoodustuseks. Äriühingu B juhi korral tuleb lähtuda sisust – kas tegemist oli tööalase nõupidamisega või tuleneb äriühingu B toitlustuskulu katmine siiski sellest, et tegemist on äriühingu A töötaja abikaasaga.

8. Kas firma peab erisoodustust kajastama, kui omanik annab firmale intressita laenu?

Ei, kui füüsiline isik annab juriidilisele isikule laenu, ei ole mingil juhul tegemist erisoodustusega. Sellisel juhul tekib juriidilisel isikul kohustus füüsilise isiku ees ja laenu andja otsustab kas ta annab laenu intressiga või ilma intressita.

9. Kas käsunduslepingu alusel teenuse osutamiseks (nt koolitusel lektorina esinemine) tehtud kulud (nt transport, majutus, materjalikulu) saab teenust osutavale füüsilisele isikule maksuvabalt hüvitada?

Käsundi täitmisega seotud dokumentaalselt tõendatud kulud saab käsundiandja maksuvabalt hüvitada **tulumaksuseaduse § 12 lg 3** alusel. Soovitame hilisemate vaidluste ärahoidmiseks teenustasule lisanduvad eraldi hüvitatavad kulud käsunduslepingus eelnevalt kokku leppida, kuna **võlaõiguseaduse § 628 lg 2** kohaselt on käsundiandjal kohustus hüvitada lisaks teenustasule ainult mõistlikud kulud, mida käsundisaaja on teinud käsundi täitmiseks ja mida ta võis vastavalt asjaoludele vajalikuks pidada.

Lisaks eeltoodule on vajalik märkida, et tulumaksuseaduse § 12 lg 3 rakendamine majutus- ja transpordikulude hüvitamisel on mõeldud eeskätt juhtudeks, kus kulutus on ühekordse iseloomuga ning kus isikuga töölepingut sõlmida ei ole mõistlik või isiku füüsilisest isikust ettevõtjana käsitlemine on administratiivselt koormav. Kui lektoriga sõlmitakse käsundusleping pikema perioodi peale (sarnane töölepinguga), ei pruugi olla majutus- ja transpordikulude maksuvaba hüvitamine õigustatud, vaid need on käsitletavad pigem erisoodustusena tulumaksuseaduse § 48 mõttes kui tööle-koju-tööle sõidu või eluasemekulude hüvitamisena.

10. Kas erisoodustusena tulumaksuseaduse tähenduses on käsitletav tööandja poolt oma töötajale põhitegevuse raames osutatav teenus, millele on kehtestatud erinevad hinnad, sõltuvalt töötajate grupist, kellele teenust osutatakse? Kuidas arvutatakse erisoodustuse hind?

Tulumaksuseaduse § 48 lõike 7 kohaselt on rahandusministri 13.01.2011 määrusega nr 2 kehtestatud „Erisoodustuse hinna määramise kord“, mille **§ 2 lg 2** sätestab, et juhul, kui erisoodustuseks on asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse, mille realiseerimine (osutamine) on tööandja põhitegevuseks või üheks põhitegevustest, tasuta üleandmine, siis loetakse erisoodustuse hinnaks müügihind, millega sarnane asi, väärtpaber, varaline õigus või teenus realiseeritakse (osutatakse) samas koguses ning samal ajal kolmandale, tööandjaga mitteseotud isikule.

Seega on tegemist erisoodustusega ja erisoodustuse hinna määramisel tuleb lähtuda samast hinnast ja tingimustest, millega tööandja osutab sama teenust oma klientidele.

11. Kas Eestisse tööle asuvale töötajale kolimiskulude hüvitamine on erisoodustus?

Kui Eestist vastava eriala spetsialisti ei ole võimalik värvata, tööandja seab nõude (ei ole töötaja soov) Eestisse kolida ning ei võimalda teha välisriigist kaugtööd, siis töötaja Eestisse kolimiskulud (sh asjaajamise kulud) loetakse ettevõtlusega seotud kuludeks, mida ei maksustata erisoodustusena, sest vastavate kulude hüvitamine on eelkõige tööandja huvides ning vajalikud töötaja Eestis tööle asumiseks.

Töötaja pereliikmete kolimiskulude hüvitamine ei ole töötaja tööle asumiseks tööandjale vajalikud. Seega, kui pereliikmete kolimiskulud (sh asjaajamise kulud) on selgelt eristatavad, siis on tegemist erisoodustusega. Perekonnaliikmete kolimiskulud on maksuvabad vaid juhul, kui töötaja kolimiskulud ei kalline pere asjade kaasavõtmisel (nt renditakse üks konteiner, kus on nii töötaja kui ka perekonnaliikmete asjad ning kolimisteenuse/renditud konteineri summa sellest ei muutu).

Kuna töötaja kolib elama Eestisse ning tema elukoht on Eestis, siis ei ole tööandjal võimalik maksuvabalt töötajale eluasemekulusid hüvitada. Eluasemekulud (nt üür ja kommunaalkulud) maksustatakse erisoodustusena.

12. Kui tööandja maksab sõiduauto erisoodustust, sest tööandja sõiduautoga tehakse töö- ja erasõite, siis mis saab mootorsõidukimaksust? Kas see on tööandja kui sõiduauto omaniku/vastutava kasutaja kulu? Või annab tööandja mootorsõidukimaksu (100%) tasumisega ka töötajale hüve (erisoodustuse)?

Vt mootorsõidukimaksu [erinevad olukorrad vastus nr 5](#).

Viimati uuendatud 08.01.2025